

LA PREGUNTA 5 EN LES ÚLTIMES PROVES

PLATÓ

PAU setembre 2017: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Pot ser que en una societat no hi hagi ningú que sigui injust, però que, tot i així, aquella societat en conjunt sigui injusta» Responen d'una manera raonada.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2016: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Ningú no pot dubtar que els nombres (el nombre 3, el nombre 7, etc.) existeixen. Però sembla obvi que no existeixen en cap lloc del món físic (ningú no podria anar allà on hi ha el nombre 7 i tocar-lo!). Per tant, han d'existir en un altre lloc, o d'una altra manera. Això ens dona una bona raó per a creure que hi ha un món de les idees similar al que va descriure Plató.» Responen d'una manera raonada.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2016: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Una persona no pot decidir a què es vol dedicar professionalment tenint en compte només allò que a ella li ve de gust de fer; la consideració principal que ha de tenir en compte a l'hora de decidir què farà és: "En quina mena de feina puc ser al màxim d'útil a la resta de la societat?" » Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2015: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «És més important que una societat garanteixi la seguretat i els béns materials que calen per a sobreviure a cadascun dels seus membres, que no pas que els garanteixi la llibertat.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2014: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Qui no hagi dedicat temps i esforç a estudiar a fons què és el bé, no hauria de poder tenir cap responsabilitat de govern important.» Responen d'una manera raonada.[2 punts]

PAU setembre 2014: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «És millor viure en una societat on a cadascú se li assigni una feina que es correspongui amb les seves capacitats naturals i la seva educació, que no en una societat on cadascú faci la feina que vulgui o l'interessi, tant si està capacitat per a fer-la com si no.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2013: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si algú sap com s'ha d'actuar, aleshores actuarà rectament.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2012: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Perquè una societat sigui justa cal que cadascun dels seus membres es dediqui a allò que, d'acord amb les seves aptituds naturals, sap fer millor». Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2011: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Una persona actua adequadament només si fa que la raó sigui el que li guia l'acció». Argumenteu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2011: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Per a saber actuar bé, cal tenir coneixement teòric de què és el bé». Argumenteu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2008: Creieu que Plató té raó quan defensa que l'Estat ha d'obligar a governar aquells que estiguin millor preparats? Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2008: Creieu que Plató té raó quan defensa que els cossos visibles no poden ser la veritable realitat? Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2007: Creieu que Plató té raó quan defensa que el veritable coneixement no prové dels sentits? Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2006: Creieu que Plató té raó quan defensa que els més savis han de governar? Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2007: Creieu que Plató té raó quan suggereix que, per exemple, la circumferència que estudia la geometria no és cap dibuix particular amb propietats materials específiques? Raoneu la resposta. [2 punts]

DESCARTES

PAU juny 2017: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Sabem que les taules i les cadires estan fetes d'electrons, protons i neutrons, que són partícules que no podem veure; per tant, el fonament per al nostre coneixement d'aquestes entitats no és en els sentits, sinó en la raó, que ens permet fer raonaments que justifiquen la nostra creença que aquestes partícules subatòmiques existeixen.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2016: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si algú em demana com sé que ara tinc un bolígraf a la mà, li diré que ho sé perquè el veig i el palpo; però si insisteix i em demana com sé que no estic al·lucinant i com sé que em puc refiar del que em sembla veure i palpar, li hauré de donar un argument general; per tant, la justificació última i la base de tot el nostre coneixement és en la raó i no en els sentits.» Responen d'una manera raonada.

PAU juny 2015: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «El fet que hi hagi guerres i desastres naturals que causen el patiment de persones innocents és incompatible amb l'existència d'un ésser omnipotent i bondadós.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2014: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Puc estar segur/a que ara estic fent un examen i que no estic simplement somniant que l'estic fent.» [2 punts]

PAU juny 2013: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «El que determina que jo sigui jo és la continuïtat de la meva consciència, no la del meu cos.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2013: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «No hi ha cap proposició de la qual puguem tenir una certesa absoluta.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2012: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Tinc bones raons per a pensar que, encara que potser no totes, la majoria de les coses que crec són vertaderes» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2012: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Una persona és idèntica al seu cos». Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2011: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Hi ha coses que sé, que no les puc haver après a partir de l'experiència». Argumenteu la resposta. [2 punts]

PAU setembre 2010: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Les veritats sobre el món natural que coneixem, les coneixem per mitjà de l'ús de la raó». Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2010: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Per a conèixer-me a mi mateix, per a saber quina mena d'entitat sóc, només em cal usar la reflexió i el raonament». Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU setembre 2009: Un grup de neurocientífics amb els coneixements adequats podrien, teòricament, fer arribar estímuls a un cervell de manera que es produïssin sensacions que fossin com les que vosaltres teniu ara mateix mentre feu aquest examen. Tenint en compte això, indiqueu si sabeu si és veritat o no l'afirmació següent: «Jo tinc mans i braços, i ara estic fent un examen i no sóc un cervell en un laboratori adequadament estimulat». Raoneu la resposta. [2 punts]

LOCKE

PAU juny 2017: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si tinc la mà dreta en un recipient d'aigua a 5 °C i l'esquerra en un recipient d'aigua a 40 °C, i després poso totes dues mans en un recipient d'aigua a 25 °C, la sensació que tindrà a la mà dreta em portaria a pensar que l'aigua està calenta, però la que tindrà a la mà esquerra, que l'aigua està freda; però com que l'aigua no pot, alhora, estar calenta i estar freda, això vol dir que estar calent i estar fred no són propietats que pugui tenir l'aigua.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2016: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Qualsevol grup de persones d'un estat té dret, si així ho acorden els membres d'aquest grup, a establir una nova comunitat política i un nou govern.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2016: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si no hi ha cap persona o un altre ésser amb oïda a la vora, quan un arbre cau al mig del bosc no fa cap soroll.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2015: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Per a saber, per exemple, que $890 + 120$ fan 1.010, no em cal anar a mirar com és el món; ho puc calcular mentalment, sense dependre de cap observació empírica; per tant, hi ha algunes veritats que conec de manera innata.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2014: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si a un nen petit li parles sobre nombres i li vas ensenyant com fas sumes, al final ell també n'acabarà fent; però encara que parlis sobre nombres i facis moltes sumes davant d'un cadell de gat, el gat mai no sabrà sumar; per tant, els nens quan neixen ja saben coses que els permeten acabar sumant, i que els gats no saben; per tant, el coneixement innat existeix.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2014: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Els qui es revolten són els responsables de qualsevol dany o perjudici que pugui ocasionar aquesta revolta.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2013: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si cadascú pensés que té dret a desobeir el govern sempre que cregui que el govern no actua d'acord amb les finalitats per a les quals es va establir, tothom trobaria sempre excuses per a desobeir, i el govern seria feble i incapaç de proporcionar seguretat i estabilitat als ciutadans.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

STUART MILL

PAU juny 2017: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «És una norma moral ben establerta que una persona ha de complir allò que ha promès; per tant, si fa anys vaig prometre solemnement al meu amic que el dia que es casés jo aniria al seu casament, hi he d'anar encara que ara em trobi a l'altra punta del món i assistir al seu casament vulgui dir gastar els pocs diners que tinc i que em fan falta per a tenir cura dels meus fills.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2017: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «En tot el que faig sempre he de tenir en compte què en pensaran els altres, perquè, ja sigui directament o indirectament, sempre tot el que jo faig pot afectar a tercers.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2016: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «No hi hauria d'haver lleis que prohibeixin la poligàmia; entrar en una relació de convivència amorosa múltiple afecta només aquells que hi participen, i la resta de la societat no hi hauria d'intervenir.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2015: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «No s'haurien de fer campanyes antitabac que busquen que la gent deixi de fumar: fumar o no (quan es fa en llocs on ningú no es veu obligat a ser "fumador passiu") només afecta la salut de la persona que ho fa i, per tant, la societat no hi hauria d'intervenir.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2014: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «És millor ser Sòcrates insatisfet que un ximple satisfet.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2003: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Del fet que tothom desitja la seva pròpia felicitat, se'n dedueix que cadascú ha d'actuar de la manera que més propicïi que hi hagi el màxim de felicitat general.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2011: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «A vegades estem moralment obligats a fer una determinada acció, tot i que aquesta acció no sigui la que generarà més plaer». Argumenteu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2010: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Tot allò que és moralment bo produeix felicitat». Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2010: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «L'opinió de la majoria no es pot imposar mai com a llei a una minoria». Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2009: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «En cada moment estic moralment obligat/obligada a fer aquella acció que, d'entre totes les accions possibles que jo puc fer, és la que contribuirà més a la felicitat general». Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU setembre 2008: Creieu que és correcta la idea de Mill que la felicitat general és el valor moral fonamental? Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2008: Suposem que algú decideix no cordar-se el cinturó de seguretat quan ha de conduir. Creieu que és correcta la doctrina de Mill, segons la qual, si ningú més no pot ser afectat per la decisió, la societat no ha d'intervenir? Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU setembre 2006: Suposem una acció que només pot afectar dues persones que són adultes i que lliurement hi estan d'acord. Creieu que Mill té raó quan defensa que, en aquest cas, la societat no hi ha d'intervenir? Raoneu la resposta. [2 punts]

NIETZSCHE

PAU juny 2017: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si dues persones mantenen principis morals diferents, aleshores, com a mínim, una d'elles està equivocada.» Respondeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2015: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «La biologia, la geologia i les altres ciències naturals no descriuen realment com és el món que ens envolta.» Respondeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2015: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si una persona està convençuda que allò que fa està bé, ho pot seguir fent, encara que la majoria de les altres persones creguin que allò no és moralment acceptable.» Respondeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU juny 2013: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Els valors imperants en la societat europea actual són en bona part els valors de la moral cristiana (encara que molta gent no es consideri religiosa).» Respondeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2012: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Hi ha enunciats com ara, per exemple, "Barcelona té més habitants que Edimburg", que són veritat objectivament i no sols com a resultat de convencions o imposicions socials». Respondeu d'una manera raonada. [2 punts]

PAU setembre 2011: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Seria desitjable que la moral imperant avui en dia fos el tipus de moral que Nietzsche anomena moral noble». Argumenteu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2011: Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «La moral predominant avui dia és el tipus de moral que Nietzsche anomena moral dels esclaus». Argumenteu la resposta. [2 punts]

PAU setembre 2009 Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «La moral és contrària a les inclinacions naturals de l'ésser humà» Argumenteu la resposta. [2 punts]

PAU setembre 2007: Creieu que Nietzsche té raó quan defensa que la moral cristiana es basa en el ressentiment? Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2006: Creieu que Nietzsche té raó quan defensa que el que ordinàriament reconeixem com a «veritats» no tenen validesa objectiva, perquè són el resultat d'imposicions socials? Raoneu la resposta. [2 punts]

PAU juny 2006: Creieu que Nietzsche té raó en la seva crítica als valors de «bo» i «pervers», tal com els caracteritza la tradició judeocristiana? Raoneu la resposta. [2 punts]